

Ordlista

Pensioner och försäkringar

Allmän pension Pension som man har rätt till enligt lag.

Aktivitetsersättning - Ersättning från Försäkringskassan om de bedömer att du troligen inte kommer att kunna arbeta heltid på minst ett år på grund av en sjukdom eller skada. Du kan få aktivitetsersättning från och med juli det år som du fyller 19 till och med månaden innan du fyller 30.

Arvsvinst Pensionsbehållning eller försäkringskapital från avliden med försäkring som saknar fullständigt återbetalningsskydd eller annat efterlevandeskydd och som tillfaller övriga liknande försäkringar.

Efterlevande (I samband med pensionsförsäkring) make, maka, registrerad partner, sambo – även f.d. sådana – och dessa personers barn samt egna barn.

Efterlevandepension Pension som betalas ut till efterlevande.

Familjeskydd (Vid tjänstepension) efterlevandeskydd som ger en pension till efterlevande under en begränsad tid om den försäkrade dör under sin anställningstid.

Flyttavgift Avgift som tas ut i samband med flytt av försäkringskapital från ett bolag till ett annat

Fondförsäkring Livförsäkring som normalt saknar garanterat försäkringsbelopp och för vilken försäkringstagaren eller den försäkrade själv bestämmer inriktningen på sitt sparande genom att välja en eller flera fonder som är valbara hos försäkringsföretaget.

Förmånsbestämd pension Pension som i förväg är bestämd till ett visst belopp eller en viss andel av till exempel slutlön eller genomsnittslön under ett visst antal år.

Försäkrad Fysisk person för vars liv, ålder eller hälsa en försäkring gäller. Vid privat pensionsförsäkring är den försäkrade och försäkringstagaren samma person. När det gäller tjänstepensionsförsäkringar är den anställde försäkrad och arbetsgivaren vanligen försäkringstagare.

Försäkringsgivare Försäkringsföretag som fysisk eller juridisk person har tecknat försäkring med.

Garantipension Den del av den allmänna ålderspensionen som betalas ut till den som saknar inkomstgrundad ålderspension eller vars inkomstgrundade ålderspension inte överstiger ett visst belopp.

Garantitillägg (i den allmänna pensionen) Belopp som kan höja tilläggs pensionen för att garantera att ingen i mellangenerationen får lägre pension än vad de tjänat in till och med 1994 i ATP-systemet.

Individuellt pensionssparande (IPS) Privat pensionssparande i bank eller värdepappersbolag, som är avdragsgillt i deklarationen och där utbetalade belopp beskattas som inkomst av tjänst. Ingen kapitalinkomstskatt. Årlig avkastningsskatt.

Inkomstbasbelopp Belopp som följer löneutvecklingen i samhället (såsom denna mäts med inkomstindex) och som varje år fastställs av regeringen.

Inkomstpension Den del av den inkomstgrundade ålderspensionen där premien, som är 16 procent av pensionsunderlaget, betalas in till ett fördelningssystem.

Intjänandetak (I den allmänna pensionen) den högsta inkomst, efter avdrag för allmän pensionsavgift, som ger pensionsrätt. Intjänandetaket är 7,5 inkomstbasbelopp.

Kapitalförsäkring Sparande, utan avdragsrätt i deklarationen och där utbetalningar är fria från inkomstskatt och kapitalskatt. Årlig avkastningsskatt.

Pension Periodisk utbetalning under en viss avtalad tid eller så länge den som har rätt till utbetalningen lever och som normalt är tänkt som ersättning för lön eller del av lön. Man kan ha rätt till pension till exempel när man har uppnått en viss ålder (ålderspension) eller på grund av nära anhörigs dödsfall (efterlevandepension). Pension från pensionsförsäkring är inkomstskattepliktig. Varje enskild utbetalning benämns *pensionsbelopp*.

Pensionsbesked Besked som informerar om en viss persons pensionssparande och om dennes rätt till pension. Ett pensionsbesked kan innehålla olika typer av information, exempelvis ett värdebesked som redovisar försäkringskapitalets utveckling, en

pensionsprognos eller allmän information om utbetalningstid och när man kan ta ut pensionen etc.

Pensionsförsäkring Privat pensionssparande i försäkringsform, som är avdragsgill i deklARATIONEN och där utbetalade belopp beskattas som inkomst av tjänst. Ingen kapitalinkomstskatt. Årlig avkastningsskatt.

Pensionsrätt (I den allmänna pensionen) belopp som beräknas årligen och som för inkomstpensionen utgör 16 procent av pensionsunderlaget och för premiepensionen utgör 2,5 procent av pensionsunderlaget.

Premie (I försäkringssammanhang) belopp som betalas in till försäkring. I den allmänna pensionen motsvaras premie av avgift.

Premiefrielseförsäkring Tilläggsförsäkring som innebär att försäkringsgivaren helt eller delvis tar över premiebetalningen om den försäkrade blir arbetsoförmögen.

Premiebestämd pension Pension som grundar sig på en försäkring vars premie eller avgift är bestämd till en viss procentsats av lönen eller till ett visst belopp.

Premiepension Den del av den inkomstgrundade ålderspensionen där premien, som är 2,5 procent av pensionsunderlaget, placeras i fonder.

Prisbasbelopp Belopp som grundar sig på prisutvecklingen i samhället (konsumentprisindex) och som varje år bestäms av regeringen.

Privat pension Pension som bekostas av den enskilde och som är frivillig.

Sjukersättning Ersättning från Försäkringskassan om de bedömer att du troligen aldrig kommer att kunna arbeta heltid på grund av en sjukdom eller skada. För att få sjuk-ersättning ska du vara 30–64 år.

Sjuklön Den ersättning du som anställd får av din arbetsgivare de första 14 dagarna av din sjukperiod.

Sjukpenning Ersättning från Försäkringskassan när du inte kan arbeta på grund av sjukdom. Kan betalas ut på normalnivå eller fortsättningsnivå.

Sjukpenninggrundande inkomst (SGI) Den sjukpenninggrundande inkomsten används till exempel för att räkna ut din sjukpenning och fastställs av Försäkringskassan utifrån din beräknade årliga arbetsinkomst.

Sjukpenning på normalnivå Kan betalas ut i högst 364 dagar under ramtiden på 450 dagar och motsvarar cirka 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten.

Sjukpenning på fortsättningsnivå Efter perioden med sjukpenning på normalnivå kan man ansöka om sjukpenning på fortsättningsnivå och motsvarar cirka 75 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten.

Sjukpenning, fler dagar med på normalnivå Kan i vissa fall beviljas efter 364 dagar och motsvarar cirka 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten. Kallades tidigare fortsatt sjukpenning.

Sjukperiod Hela den tid som du inte kan arbeta eller kan arbeta mindre än vanligt på grund av sjukdom.

Tjänstepension Pension som bekostas av arbetsgivaren och som grundas på kollektivavtal eller individuella avtal mellan anställd och arbetsgivare.

Traditionell försäkring Förvaltningsform som innebär att försäkringsföretaget bestämmer hur pengarna ska placeras och som ger en garanterad värdetillväxt samt möjlighet till återbäring.

Valcentral (Vid kollektivavtalad tjänstepension) företag som administrerar de försäkrades val av försäkringsgivare.

Värdebesked (vid premiebestämd pension:) årligt besked som redovisar hur försäkringskapitalet har utvecklats under året

Återbetalningsskydd Efterlevandeskydd som innebär att hela eller en del av försäkringskapitalet betalas ut till förmånstagare vid den försäkrades död. Om man väljer återbetalningsskydd innebär detta att försäkringen inte tillförs någon arvsvinst. Detta medför i sin tur att utbetalningen till den försäkrade själv blir lägre än vad den annars skulle ha varit.